

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Tóth Sándor ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Pál Lajos ügyvéd által képviselt alperes ellen rendkívüli felmondás jogellenessége jogkövetkezményei iránt a Fővárosi Munkaügyi Bíróságnál 11.M.5590/2004. szám alatt megindított és másodfokon a Fővárosi Bíróság 55.Mf.633.676/2006/4. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Bíróság 55.Mf.633.676/2006/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek
- tizenöt nap alatt - 13.000 /tizenháromezer/ forint és 2.600 /kettőezerhatszáz/ forint áfa felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

I n d o k o l á s :

A felperes keresetében a munkáltatói rendkívüli felmondás jogellenességének megállapítását, az ahhoz fűződő jogkövetkezmények alkalmazását, és az alperes perköltség fizetésre kötelezését kérte.

A Fővárosi Munkaügyi Bíróság 11.M.5590/2004/14. számú ítéletével a keresetet elutasította, és a felperest 25.000 forint perköltség megfizetésére kötelezte.

A munkaügyi bíróság által megállapított tényállás szerint a valuta-pénztáros munkakörben foglalkoztatott felperes munkaviszonyát az alperes a 2002. február 28-án kelt rendkívüli felmondásával

szüntette meg. Ennek indokolása szerint részlegvezetői utasítás ellenére idegen személyt engedett be a valutapénztár területére; engedély nélküli valutaváltással foglalkozott, amellyel összefüggésben a munkáltatót kár érte; sikkasztás alapos gyanúja miatt büntetőeljárás indult, ahol a felperes feltáró jellegű beismerő vallomást tett; bizalomvesztés következett be a munkáltató részéről.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint - figyelemmel a felperes gyanúsítottai vallomásában foglaltakra is - megállapítható volt, hogy a munkavállaló ismerte és eltűrte a munkahelyen kialakult „fekete valutaváltásra” vonatkozó gyakorlatot, erről munkáltatóját nem tájékoztatta, így az együttműködési kötelezettségét súlyosan megszegte. A munkaügyi bíróság ítéletében kifejtette, hogy a felperessel szemben indult büntetőeljárás alapot szolgáltatott a munkáltató bizalomvesztésére. A bíróság az alperes intézkedését a 15 napos szubjektív határidőn belülnek találta annak értékelése miatt, hogy az ORFK átíratos tájékoztatása 2002. február 13-án kelt, így a munkáltatói jogkör gyakorlójának a felperesi magatartás ezt követően jutott tudomására.

A felperes fellebbezése és az alperes csatlakozó fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Bíróság 55.Mf.633.676/2006/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta, és a felperest 18.000 forint másodfokú perköltség megfizetésére kötelezte.

A másodfokú bíróság is megállapította, hogy a felperes az együttműködési kötelezettségét súlyosan megszegte, továbbá a munkáltató részéről olyan fokú bizalomvesztés valósult meg, amely lehetetlenné tette a munkaviszony fenntartását. A jogerős ítélet elfogadta azt az alperesi érvelést és egyben elsőfokú ítéleti álláspontot is, miszerint a munkáltató számára csak a rendőrség 2002. február 13-ai tájékoztatásából vált ismertté, hogy a felperest sikkasztás büntettének alapos gyanúja miatt gyanúsítottként büntetőeljárás alá vonták, és ez a tény alapozta meg a munkáltató bizalomvesztését. A másodfokú bíróság a mérlegeléssel megállapított perköltség mértékét sem találta jogszabálysértőnek.

A felperes felülvizsgálati kérelme az első- és a másodfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezésére, és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására utasítására irányult megalapozatlanságra hivatkozással. Érvelése szerint a munkáltató a rendkívüli felmondás kiadásakor határidőt mulasztott, mivel annak kezdő időpontja nem a felperes gyanúsítottkénti meghallgatásával, illetve a nyomozóhatóság értesítésével esik egybe, hanem jóval korábban következett be, hiszen a munkáltató a nyomozóhatósággal napi kapcsolatban állt. A felperes további hivatkozása szerint az

alperes csoportos létszámleépítés helyett választotta az „olcsóbbik megoldást”, amelyet a 2003. szeptember 18-án kelt levele támaszt alá.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában tartását és a felperes perköltség fizetésre kötelezését kérte. Álláspontja szerint az eljáró bíróságok jogszabálysértést nem követtek el, a szubjektív határidő számítása megfelel a következetes bírói gyakorlatnak. A csoportos létszámleépítésről szóló, hivatkozott levél a jogviszony megszüntetését követően másfél évvel később íródott, és a felülvizsgálati kérelemből nem derül ki, hogy az milyen összefüggésben áll a felperes munkaviszonyának rendkívüli felmondással történő megszüntetésével.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A következetes ítélkezési gyakorlat szerint a rendkívüli felmondás gyakorlásának szubjektív határideje akkor kezdődik, amikor a munkáltatói jogkör gyakorlója mindazoknak az ismereteknek teljes körűen a birtokába jut, amelyek alapján állást foglalhat a rendkívüli felmondási jog gyakorolhatóságáról, vagyis a kötelezettségszegés tényén túl, annak mértékére, és a vétkesség súlyára vonatkozó törvényi feltételek fennállásáról is értesül (MD II/201.). Nem tudomásszerzés az okról felmerült gyanú sem, vagy a sejtés, hanem határidő számítás megkezdéséhez a cselekményről, mulasztásról, annak jelentőségéről való alapos és megnyugtató ismeret szükséges, feltéve, hogy a joggyakorló a tisztázás érdekében késedelem nélkül intézkedett. Jelen esetben megállapítható volt, hogy a munkáltató a kötelezettségszegés tudomására jutását követően az eljárást rövid időn belül megindította, így jogszabálysértés ebben a körben sem volt megállapítható a részéről.

Helytállóan állapították meg az eljáró bíróságok, hogy a határidő számítás szempontjából nem a büntető feljelentésnek van jelentősége, mivel az csak egy feltárt, szabályellenes gyakorlatot rögzített, a felperes személyének konkrét megnevezése nélkül. Az ORFK-tól 2002. február 13-án érkezett az az átirat, amelyben a munkáltatói jogkör gyakorlója tudomást szerzett a felperes gyanúsítottkénti helyzetéről, ezt követően pedig 15 napon belül élt a rendkívüli felmondás jogával (Mt. 96. § (4) bekezdés).

Alaptalanul hivatkozott a felperes felülvizsgálati kérelmében arra a körülményre, hogy az alperes csoportos létszámleépítés helyett választotta a munkaviszony azonnali hatályú megszüntetését, amelyet egy 2003. szeptember 18-án kelt levéllel kívánt alátámasztani. A

felülvizsgálati eljárásban olyan új körülményre, amely nem volt a megelőző eljárás tárgya - amelyre vonatkozóan a fél az első- és a másodfokú eljárás során nem hivatkozott, amelyre nézve bizonyítékait nem jelölte meg - nem lehet hivatkozni [Pp. 270. § (1) bekezdés, Pp. 275. § (1) bekezdés, EBH 2002.653.]. Ebből következően a felperes ezen felülvizsgálati érvelését a Legfelsőbb Bíróság nem vonhatta vizsgálódási körébe.

A kifejtettekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős határozatot a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül (Pp. 275. § (2) bekezdés), és a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján a Fővárosi Bíróság 55.Mf.633.676/2006/4. számú ítéletét hatályában fenntartotta.

A felperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperes felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére.

A felülvizsgálati eljárás illetékét a perbeli időben hatályos 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a értelmében az állam viseli.

Budapest, 2008. március 5.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Tálné dr. Molnár Erika s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

tisztviselő